

PREDSTAVLJANJE "POMORSKOG LEKSIKONA" U DUBROVNIKU

UDK 656.6(03)

Pomorski fakultet Dubrovnik i Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" iz Zagreba upriličili su 2. veljače u zgradi nekadašnje "Nautike", sadašnjem istoimenom "Atlas Clubu", predstavljanje Pomorskog leksikona. Mjesto svečanosti hrvatske leksikografije, pomorstva i kulture, nije izabrano slučajno. Upravo je u tim prostorima prije 110 godina počela djelovati pomorska škola. Pune sedamdeset i tri godine učile su generacije budućih časnika tajne pomorstva u staroj "Nautici".

Uz pozdravne riječi ravnatelja Pomorskog fakulteta u Dubrovniku mr. Luka Milica, i rektora Sveučilišta u Splitu prof. dr. Josipa Lovrića, o Pomorskom leksikonu govorili su glavni urednik Anton Simović, profesor Pomorskog fakulteta Dubrovnik mr. Boris Franušić, član Predsjedništva Komiteta za pomorsku povijest u Londonu dr. Josip Luetić i pomoćnik direktora Leksikografskog zavoda Katica Hećimović.

Katica Hećimović je poklonila Pomorskom fakultetu Dubrovnik, Sveučilištu u Splitu i "Atlantskoj plovidbi" Dubrovnik po jedan primjerak Pomorskog leksikona. Svečanost je uveličala prigodnim programom klapa "Lindo".

Glavni urednik Pomorskog leksikona je profesor pomorsko-nautičkih znanosti, kapetan fregate u mirovini Anton Simović, viši predavač Fakulteta građevinskih znanosti i suradnik Zavoda za hidrotehniku u Zagrebu. Svoje bogato iskustvo prenosio je generacijama učenika i studenata u pomorskim školama, na fakultetima i inter-fakultetskim katedrama. Tijekom tridesetogodišnje suradnje sa školskom knjigom iz Zagreba, Anton Simović je napisao petnaest udžbenika i priručnika iz pomorsko-nautičkoga područja. Po tome je poznat generacijama pomorskih časnika, bez obzira da li su se školovali u pomorskim školama i fakultetima Hrvatske, Slovenije ili Crne Gore. U izdavanje Pomorskog leksikona najviše je truda uložio upravo glavni urednik Anton Simović, pa sada, kada je Pomorski leksikon - novi ponos hrvatske leksikografije, u prodaji, njemu treba uputiti najviše čestitaka za uspješno okončanje dugogodišnjeg rada.

Prof. Anton Simović je, između ostaloga, rekao: *Sretan sam što nakon mukotrpnog rada Pomorski leksikon napokon može služiti svima kojima je namijenjen. Želio bih se zahvaliti svim svojim suradnicima bez kojih ne bi moglo nastati jedno ovako opsežno djelo, po svojoj vrijednosti iznad sličnih izdanja u svijetu, koja se zadovoljavaju uzim, pretežno rječničkim karakterom ...*

Dr. Josip Luetić je u svom izlaganju rekao i ovo: *Pomorski leksikon dopunjuje na poseban način saznanja*

o našem vrlo kvalitetnom kulturnom, civilizacijskom tisućljetnjem prisustvu skoro u svim navigacijsko-nautičkim, pomorsko-gospodarskim, brodarsko stručnim i znanstvenim djelatnostima i u bazenu Jadrana i u Mediteranu, kao i cijelom pomorskom svijetu...

Mr. Boris Franušić je spomenuo Dubrovačane koji su sudjelovali u izradi Pomorskog leksikona: Pomoćnik glavnog urednika bio je Trpimir Macan, suradnici redakcije Stjepo Obad i Boris Franušić, originale povijesnih karata pripremio je Josip Luetić, a svoje priloge imaju i Aleksandar Apolonio, Petar Čumbelić, Vinko Ivančević, Josip Luetić, Mladen Mojaš, Ivo Perić, Ivo Sjekavica, pok. Ivo Šišević, Tonko Tabain, Stjepan Vekarić i Nenad Vekarić. - *Od dubrovačkih pomorskih pedagoga koji su djelovali u dubrovačkoj "Nautici" - rekao je mr. Boris Franušić - svojim su zaslugama našli mjesto u Pomorskom leksikonu Juraj Carić, Čiro Carić, Božo Cvjetković, Nikola Didolić, Josip Jelčić, Lujo Klaić, Marin Knežević, Marko Kurtini, Pavao Saltarić, Špiro Savin i Josip Surić. - Zatim je mr. Boris Franušić dodao: - Pomorski leksikon je prvi stručni leksikon u izdanju kuće kojoj su utemeljitelji bili poznati hrvatski enciklopedisti na čelu s Matom Ujevićem. Zato svi mi koji smo na bilo koji način vezani uz more, ili smo jednostavno njegovi zaljubljenici, možemo biti sretni što naša mala Hrvatska zemlja, ne potvrđuje svoju pomorstvenost samo brodovima, obalom, brodogradilištima i pomorcima, već i svojom zavidnom stručnom pomorskom literaturom, a uz to dobiva danas još jednu reprezentativnu pomorsku ediciju ...*

Pomorska enciklopedija, čije je prvo izdanje Leksikografski zavod objavio prije punih četrdeset godina, bila je prva enciklopedija u svijetu koja je temeljito i sustavno obradila pomorstvo u najširem značenju te riječi. Činjenica je da u svjetskoj enciklopedijskoj literaturi nije poznat ekvivalent u nas usvojenom pojmu "pomorstvo", pod kojega spadaju mnoge međusobno povezane znanstvene, stručne i praktične djelatnosti. Tim je više za istaknuti pothvat kojega je naša leksikografija postigla izdavanjem Pomorske enciklopedije, koja je doživjela i svoje drugo, dopunjeno i osuvremenjeno izdanje.

Četrdeset godina nakon izdavanja Pomorske enciklopedije, Leksikografski zavod, "Miroslav Krleža" Zagreb izdao je još jedno remek-djelo leksikografije - pomorski leksikon. U svijetu postoji niz izdanja različitih pomorskih rječnika, ali u njima se obrađuju pojmovi neposredno vezani za brod i njegovu eksploataciju, a pomorsko gospodarstvo dotiču samo u najužem smislu. Pomorski rječnici kakvi postoje u svijetu, čak i u najrazvijenijim zemljama, sa stoljetnom pomorskom tradicijom, kao i stoljetnim iskustvom u pomorskom školstvu i znanosti, po

* Dorđe Obradović, dipl.novinar, ing.pom.prom.
"Dubrovački vjesnik"
Dubrovnik

svom opsegu predstavljaju tek jedan dio našega Pomorskog leksikona. Ukratko rečeno, ono što "pomorski rječnici" u svijetu obrađuju, kod nas bi se moglo podvesti pod pojam "brodarstvo", koji je znatno uži od pojma "pomorstvo".

Shvaćajući pomorstvo kao skupinu znanstvenih i stručnih disciplina u vezi s morem i plovidbom, ali i praktičnih gospodarskih djelatnosti usmjerenih iskorištavanju mora, podmorja i priobalja, u Pomorskom leksikonu je na 995 stranica i oko 170.000 redaka obrađeno oko dvadeset tisuća različitih pojmova. Pomorski leksikon po svojoj strukturi pokriva čitavu građu Pomorske enciklopedije, naravno na sažet, leksikonima primjeren način. Pojmovi u Pomorskom leksikonu su svrstani u 14.063 natuknice iz više od sedamdeset struka. Tekst prati 2490 crno-bijelih ilustracija, od čega je 160 zemljopisnih i povijesnih karata, a 52 ilustracije su tiskane u boji. Na izradi Pomorskog leksikona surađivalo je 248 stručnjaka, među kojima 79 doktora znanosti i 27 magistara znanosti. Znatno broj natuknica prvi je put sustavno obrađen.

Zanimljivo je da u nas još uvijek ne postoji službena pomorska terminologija, kakvu, primjerice, imaju Englezi, Talijani ili Španjolci. Izdavanjem Pomorskog leksikona,

i taj je problem umnogome riješen. Poštovano je naše tradicionalno stručno nazivlje, kao i ono koje je praksa potvrdila. Za pojmove iz suvremene tehnike dani su optimalni nazivi, što je svojevrsan prilog ažuriranju naše pomorske terminologije.

Pomorski leksikon je zaista remek-djelo hrvatske leksikografije, ali i kulture uopće, pomorske znanosti i pomorstva u cjelini. Pomorcima će služiti kao stručni podsjetnik u kojemu se lako može naći sve što bi nekoga o pomorstvu moglo zanimati, a ostalima može služiti kao lako čitljivo i pregledno štivo za upoznavanje pojedinih struka, odnosno grana pomorstva i pomorske terminologije. Na samoj promociji recezenti su ukazali da u Pomorskom leksikonu ima nekoliko pogrešaka i neuvrštenih podataka. Ni jedno prvo izdanje, posebno kada se radi o tako složenom djelu, nije imuno na pogreške. One su zanemarjive u odnosu na cjelokupnu građu koju Pomorski leksikon obrađuje. Ipak, budući čitatelji, posebno stručnjaci, trebali bi kritički analizirati natuknice iz oblasti kojom se bave, pa eventualnim primjedbama pridonijeti da drugo izdanje bude još bolje, preciznije i sveobuhvatnije.

